

Overzicht van de afwijkingen van PGGM N.V. ten opzichte van de Nederlandse Corporate Governance Code

De Nederlandse Corporate Governance Code ('Code') is van toepassing op alle Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen. PGGM onderschrijft de principes en best practice bepalingen van deze Code. Ondanks het feit dat PGGM geen Nederlandse beursgenoteerde vennootschap is, maar een coöperatieve structuur heeft, geeft PGGM waar mogelijk inhoud aan de best practice bepalingen van de Code, als invulling van goede corporate governance.

Daar PGGM een niet-beursgenoteerde structuurvennootschap is, waarvan alle aandelen worden gehouden door PGGM Coöperatie U.A., zijn bepaalde bepalingen uit de Code die specifiek zijn toegesneden op een beursgenoteerde vennootschap niet van toepassing. PGGM voldoet aan de principes en de best-practice bepalingen van de Code voor zover haar structuur dat toelaat en voor zover in onderstaand overzicht niet van deze principes en bepalingen wordt afgeweken.

Artikel

Afwijkingen van principes en best practice-bepalingen van de Code

II

Het bestuur

II.1

II.1 Taak en werkwijze

Principe: Het bestuur is belast met het besturen van de vennootschap, hetgeen onder meer inhoudt dat het verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, de strategie met het bijbehorende risicoprofiel, de resultatenontwikkeling en de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de raad van commissarissen en aan de algemene vergadering. Het bestuur richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de vennootschap betrokkenen af. Het bestuur verschaft de raad van commissarissen tijdig alle informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de raad van commissarissen. Het bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, het beheersen van de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten en voor de financiering van de vennootschap. Het bestuur rapporteert hierover aan en bespreekt de interne risicobeheersings- en controlesystemen met de raad van commissarissen en de auditcommissie.

Geen afwijkingen, zie hiervoor:

- PGGM statuten;
- Reglement Raad van Commissarissen en onderliggende reglement auditcommissie en reglement remuneratie commissie r.v.c.;
- Reglement Raad van Bestuur;
- PGGM jaarverslagen; en
- Publicatie klokkenluiderregeling op http://pggm.nl/Over_PGGM/PGGM/governance/Governance.asp.

II.2

Bezoldiging

Hoogte en samenstelling van de bezoldiging

Principe: De bestuurders ontvangen voor hun werkzaamheden een bezoldiging van de vennootschap, die wat betreft hoogte en structuur zodanig is dat gekwalificeerde en deskundige bestuurders kunnen worden aangetrokken en behouden. Bij de vaststelling van de totale bezoldiging wordt de invloed ervan op de beloningsverhoudingen binnen de onderneming meegewogen. Voor het geval de bezoldiging bestaat uit een vast deel en een variabel deel, is het variabele deel gekoppeld aan vooraf bepaalde, beoordeelbare en beïnvloedbare doelen, die overwegend een lange termijn karakter hebben. Het variabele deel van de bezoldiging moet passend zijn ten opzichte van het vaste deel van de bezoldiging. De bezoldigingsstructuur, met inbegrip van ontslagvergoeding, is eenvoudig en inzichtelijk. Zij bevordert de belangen van de vennootschap op middellange en lange termijn, zet niet aan tot gedrag van bestuurders in hun eigen belang noch tot het nemen van risico's die niet passen binnen de vastgestelde strategie en 'beloont' falende bestuurders niet bij ontslag. De raad van commissarissen is hiervoor verantwoordelijk. Bij de vaststelling van de hoogte en de structuur van de bezoldiging worden onder meer in overweging genomen de resultatenontwikkeling, de ontwikkeling van de beurskoers van de aandelen en niet-financiële indicatoren die relevant zijn voor de lange termijn waardecreatie van de vennootschap. Het aandelenbezit van een bestuurder in de vennootschap waarvan hij bestuurder is, is ter belegging op de lange termijn. De hoogte van een ontslagvergoeding voor een bestuurder bedraagt niet meer dan eenmaal het jaarsalaris, tenzij dit in de omstandigheden van het geval kennelijk onredelijk is.

Best practice bepalingen

Het coöperatiebestuur is 100% aandeelhouder van PGGM N.V. De AvA stelt het beleid vast en de RvC de bezoldiging van de individuele bestuurders. De individuele bezoldigingen worden ieder jaar voorgelegd aan de AvA via het remuneratierapport. De salariscomponenten worden achteraf door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders getoetst. De salariscomponenten worden achteraf in het jaarverslag verantwoord en gepubliceerd. Zie hiervoor 'Bezoldiging bestuurders en commissarissen', in het jaarverslag.

II.3

Tegenstrijdige belangen

Principe: Elke vorm en schijn van belangenverstremming tussen vennootschap en bestuurders wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van bestuurders spelen die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of voor de desbetreffende bestuurders, behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen.

Geen afwijkingen. Zowel de Raad van Bestuur alsook de Raad van Commissarissen is gehouden aan de Gedragscode PGGM. Deze is gepubliceerd op: http://pggm.nl/Over_PGGM/PGGM/governance/Governance.asp.

III

III.1

De raad van commissarissen

Taak en werkwijze

Principe: De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en staat het bestuur met raad ter zijde. De raad van commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de vennootschap betrokkenen af. De raad van commissarissen betreft daarbij ook de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren.

De RvC heeft geen separate rapportage gemaakt inzake onafhankelijkheid van haar commissarissen. In het jaarverslag is wel volledige transparantie betracht door publicatie van alle nevenfuncties van de commissarissen. Daarnaast, zie ook:

- PGGM statuten, gepubliceerd op:
http://pggm.nl/Over_PGGM/PGGM/governance/Governance.asp.;
- Reglement Raad van Commissarissen en onderliggende reglement auditcommissie en reglement remuneratie commissie r.v.c.; en
- PGGM jaarverslagen.

III.2

Onafhankelijkheid

Principe: De raad van commissarissen is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, het bestuur en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

De RvC heeft geen separate rapportage gemaakt inzake onafhankelijkheid van haar commissarissen. In het jaarverslag is wel volledige transparantie betracht door publicatie van alle functies van de commissarissen.

III.3

Deskundigheid en samenstelling

Principe: Elke commissaris dient geschikt te zijn om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen. Elke commissaris beschikt over de specifieke deskundigheid die noodzakelijk is voor de vervulling van zijn taak, binnen zijn rol in het kader van de profielschets van de raad. De raad van commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. De raad van commissarissen streeft naar een gemengde samenstelling, onder meer met betrekking tot geslacht en leeftijd. Een herbenoeming van een commissaris vindt slechts plaats na zorgvuldige overweging. Ook bij een herbenoeming wordt de hiervoor genoemde profielschets in acht genomen.

Geen afwijkingen, zie hiervoor:

- Reglement Raad van Commissarissen en onderliggende reglement auditcommissie en reglement remuneratie commissie r.v.c.

III.4

De voorzitter van de raad van commissarissen en de secretaris van de vennootschap

Principe: De voorzitter van de raad van commissarissen draagt zorg voor het goed functioneren van de raad en zijn commissies en is namens de raad het voornaamste aanspreekpunt voor het bestuur en voor aandeelhouders over het functioneren van bestuurders en commissarissen. Hij draagt als voorzitter zorg voor een ordelijk en efficiënt verloop van de algemene vergadering. De voorzitter van de raad van commissarissen wordt in zijn rol ondersteund door de secretaris van de vennootschap.

Geen afwijkingen, zie hiervoor:

Reglement Raad van Commissarissen en onderliggende reglement auditcommissie en reglement remuneratie commissie r.v.c.

III.5

Samenstelling en rol van drie kerncommissies van de raad van commissarissen

Principe: Indien de raad van commissarissen meer dan vier leden omvat stelt de raad van commissarissen uit zijn midden een auditcommissie, een remuneratiecommissie en een selectie- en benoemingscommissie in. De taak van de commissies is om de besluitvorming van de raad van commissarissen voor te bereiden. Indien de raad van commissarissen besluit tot het niet instellen van een audit, remuneratie- en een selectie- en benoemingscommissie, dan gelden de best practice bepalingen III.5.4, III.5.5, III.5.8, III.5.9, III.5.10, III.5.14, V.1.2, V.2.3, V.3.1, V.3.2 en V.3.3 ten aanzien van de gehele raad van commissarissen. In het verslag van de raad van commissarissen doet de raad verslag van de uitvoering van de taakopdracht van de commissies in het boekjaar.

Selectie- en benoemingscommissie: Omdat in de praktijk blijkt dat selectie & benoeming en remuneratie nogal dicht bij elkaar liggen en omdat een aparte selectie- en benoemingscommissie ook weer afstemming met de remuneratiecommissie behoeft is er voor gekozen om de taken van de selectie- en benoemingscommissie te beleggen bij de remuneratiecommissie.

Auditcommissie: Geen afwijkingen, zie hiervoor reglement auditcommissie.

Remuneratiecommissie: Geen afwijkingen, zie hiervoor het reglement remuneratiecommissie r.v.c.

III.6

Tegenstrijdige belangen

Principe: Elke vorm en schijn van belangenverstremming tussen vennootschap en commissarissen wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen, die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of voor de desbetreffende commissarissen, behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor de besluitvorming over de omgang met tegenstrijdige belangen bij bestuurders, commissarissen, grootaandeelhouders en de externe accountant in relatie tot de vennootschap.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM. Het bestuur van PGGM Cooperatie U.A. is 100% aandeelhouder van PGGM N.V. Zie voor de tegenstrijdig belang regeling: art. 13 lid 7 statuten voor RvB en artikel 26 lid 9 voor RvC van de statuten van PGGM NV.

III.7

Bezoldiging

Principe: De algemene vergadering stelt de bezoldiging van de commissarissen vast. De bezoldiging van een commissaris is niet afhankelijk van de resultaten van de vennootschap.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM.

III.8

One-tier bestuursstructuur

Principe: De samenstelling en het functioneren van het bestuur waarvan zowel bestuurders deel uitmaken die zijn belast met de dagelijkse gang van zaken als bestuurders die daarmee niet zijn belast, moeten zodanig zijn dat een behoorlijk en onafhankelijk toezicht door laatstgenoemden is gewaarborgd.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM.

IV

IV.1

De (algemene vergadering van) aandeelhouders

Bevoegdheden

Principe: Goede corporate governance veronderstelt een volwaardige deelname van aandeelhouders aan de besluitvorming in de algemene vergadering. Het is in het belang van de vennootschap dat zoveel mogelijk aandeelhouders deelnemen aan de besluitvorming in de algemene vergadering. De vennootschap stelt, voor zover het in haar mogelijkheid ligt, aandeelhouders in de gelegenheid op afstand te stemmen en met alle (andere) aandeelhouders te communiceren. De algemene vergadering dient zodanig invloed te kunnen uitoefenen op het beleid van het bestuur en de raad van commissarissen van de vennootschap, dat zij een volwaardige rol speelt in het systeem van 'checks and balances' in de vennootschap. Besluiten van het bestuur omtrent een belangrijke verandering van de identiteit of het karakter van de vennootschap of de onderneming zijn aan de goedkeuring van de algemene vergadering onderworpen.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM. Het Coöperatiebestuur PGGM is 100% aandeelhouder van PGGM. Zie artikel 14 lid 1 van de statuten; goedkeuring van besluiten raad van bestuur en aanwijzingen.

IV.2

Certificering van aandelen

Principe: Certificering van aandelen is een middel om te voorkomen dat door absenteïsme ter algemene vergadering een (toevallige) meerderheid van aandeelhouders de besluitvorming naar haar hand zet. Certificering van aandelen wordt niet gebruikt als beschermingsmaatregel. Het bestuur van het administratiekantoor verleent aan certificaathouders die daarom vragen onder alle omstandigheden en onbeperkt stemvolmachten. De aldus gevolmachtigde certificaathouders kunnen het stemrecht naar eigen inzicht uitoefenen. Het bestuur van het administratiekantoor geniet het vertrouwen van de certificaathouders. Certificaathouders hebben de mogelijkheid om kandidaten voor het bestuur van het administratiekantoor aan te bevelen. De vennootschap verstrekt aan het administratiekantoor geen informatie die niet openbaar is gemaakt.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM. Aandelen van PGGM N.V. zijn niet gecertificeerd.

IV.3

Informatieverschaffing/logistiek algemene vergadering

Principe: Het bestuur of in voorkomende gevallen de raad van commissarissen zal alle aandeelhouders en andere partijen op de financiële markt gelijkelijk en gelijktijdig informeren over aangelegenheden die invloed kunnen hebben op de koers van het aandeel. De contacten tussen het bestuur enerzijds en pers en financieel analisten anderzijds worden zorgvuldig behandeld en gestructureerd, en de vennootschap verricht geen handelingen die de onafhankelijkheid van analisten ten opzichte van de vennootschap en vice versa aantasten. Het bestuur en de raad van commissarissen verschaffen de algemene vergadering tijdig alle relevante informatie die zij behoeft voor de uitoefening van haar bevoegdheden. Indien tijdens een algemene vergadering koersgevoelige informatie wordt verstrekt, dan wel beantwoording van vragen van aandeelhouders heeft geleid tot verstrekking van koersgevoelige informatie, wordt deze informatie onverwijld openbaar gemaakt.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM. PGGM N.V. is niet beursgenoteerd. De aandeelhouder wordt tijdig geïnformeerd met relevante informatie.

IV.4

Verantwoordelijkheid van aandeelhouders

Verantwoordelijkheid van institutionele beleggers

Principe: Institutionele beleggers handelen primair in het belang van hun achterliggende begunstigers of beleggers en hebben een verantwoordelijkheid jegens hun achterliggende begunstigers of beleggers en de vennootschappen waarin zij beleggen om op zorgvuldige en transparante wijze te beoordelen of zij gebruik willen maken van hun rechten als aandeelhouder van beursvennootschappen.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM. Uiteraard heeft PGGM Investments een stembeleid waarover zij volledige transparantie betrachten. Dit maakt onderdeel uit van PGGM's maatschappelijk verantwoord beleggen beleid.

Verantwoordelijkheid van aandeelhouders

Principe: Aandeelhouders gedragen zich ten opzichte van de vennootschap, haar organen en hun mede-aandeelhouders naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid. Hieronder valt de bereidheid om een dialoog met de vennootschap en mede-aandeelhouders aan te gaan.

Dit principe is niet van toepassing op PGGM. Het Coöperatiebestuur PGGM is 100% aandeelhouder van PGGM. Deze aandeelhouder wordt tijdig geïnformeerd met relevante informatie.

V

De audit van de financiële verslaggeving en de positie van de interne audit functie en van de externe accountant

V.1

Financiële verslaggeving

Principe: Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit en de volledigheid van de openbaar gemaakte financiële berichten. De raad van commissarissen ziet er op toe dat het bestuur deze verantwoordelijkheid vervult.

Geen afwijkingen, zie hiervoor:

- PGGM statuten;
- Reglement Raad van Commissarissen en onderliggende reglement auditcommissie;
- Reglement Raad van Bestuur; en
- PGGM jaarverslagen.

V.2

Rol, benoeming, beloning en beoordeling van het functioneren van de externe accountant

Principe: De externe accountant wordt benoemd door de algemene vergadering. De raad van commissarissen doet daartoe een voordracht, waarbij zowel de auditcommissie als het bestuur advies uitbrengen aan de raad van commissarissen. De bezoldiging van en de opdrachtverlening tot het uitvoeren van niet-controlewerkzaamheden door de externe accountant worden goedgekeurd door de raad van commissarissen op voorstel van de auditcommissie en na overleg met het bestuur.

De bevoegdheid voor de externe accountant om algemene vergadering van aandeelhouders bij te wonen en daarbij het woord te voeren is niet formeel geadresseerd. In de praktijk heeft de externe accountant toegang tot de algemene vergadering van aandeelhouders en de mogelijkheid daar het woord te voeren.

V.3

Interne audit functie

Principe: De interne auditor functioneert onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.

Geen afwijkingen, zie hiervoor:

- Reglement Reglement auditcommissie; en
- Audit charter PGGM N.V.

V.4

Relatie en communicatie van de externe accountant met de organen van de vennootschap

Principe: De externe accountant woont in ieder geval de vergadering van de raad van commissarissen bij waarin over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening wordt besloten. De externe accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende het onderzoek van de jaarrekening gelijkelijk aan het bestuur en de raad van commissarissen.

Geen afwijkingen, zie hiervoor:

- Reglement Raad van Commissarissen en onderliggende reglement auditcommissie;
- Reglement Raad van Bestuur;
- PGGM jaarverslagen; en
- Audit charter PGGM N.V.

PGGM

Noordweg Noord 150
Postbus 117, 3700 AC Zeist
Telefoon (030) 277 99 11
www.pggm.nl

Voor een waardevolle toekomst